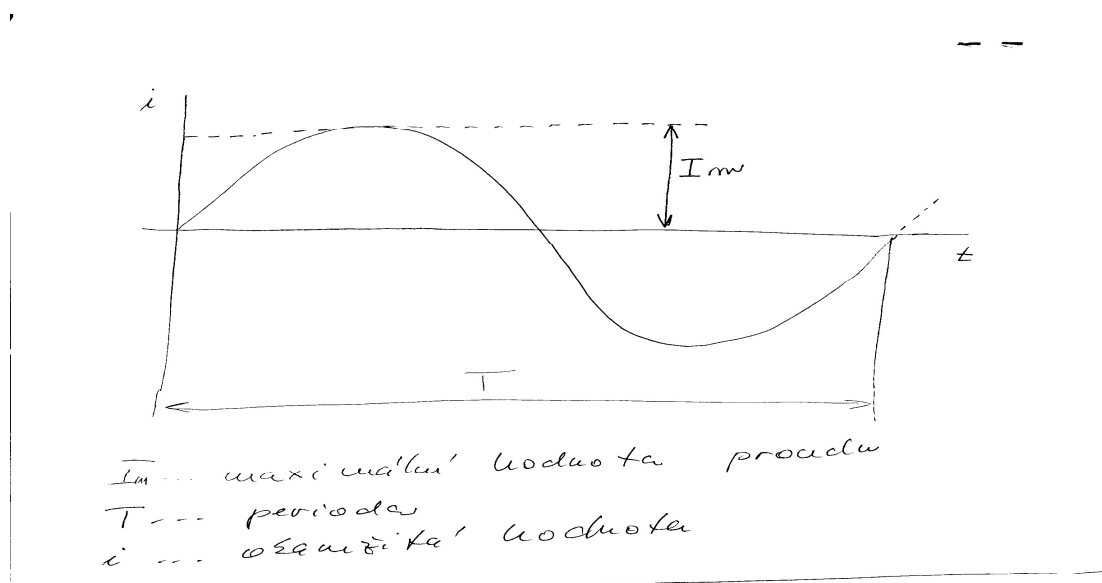

Téma : Charakteristické veličiny střídavého proudu

DÚ : ----

Zajímavou úvahu lze učinit následujícím způsobem :

Střídavý elektrický proud i a napětí mají jiný průběh než stejnosměrné veličiny. Dokonce v určitém časovém okamžiku je jejich hodnota nulová. Jestliže elektrický výkon stejnosměrných veličin lze vypočítat podle vzorce $P = U \cdot I$, jaké veličiny použít pro proud střídavý.

Hledáme tedy takovou velikost střídavého proudu, která bude mít stejné tepelné účinky na odpor, jako proud stejnosměrný :

Pro stejnosměrné veličiny :

$$P = U \cdot I \quad , \quad U = R \cdot I \quad \Rightarrow \quad P = R \cdot I^2$$

Pro střídavé veličiny :

$$P_{\max} = U_{\max} \cdot I_{\max} \quad , \quad P = \frac{P_{\max}}{2} \quad , \quad U_{\max} = R \cdot I_{\max} \quad \Rightarrow \quad P = \frac{1}{2} \cdot R \cdot I_{\max}^2$$

Hodnota stejnosměrného proudu, který by vyvolal v obvodu s rezistorem vyvolal stejné tepelné účinky :

$$R \cdot I^2 = \frac{1}{2} \cdot R \cdot I_{\max}^2 \quad \Rightarrow \quad I = \frac{I_{\max}}{\sqrt{2}} \quad \Rightarrow \quad I = \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot I_{\max}$$

Stejný vztah lze odvodit také pro hodnoty napětí.

Této hodnotě pro střídavý proud říkáme efektivní hodnota střídavého proudu (napětí) a zapamatujme si, že :

EFEKTIVNÍ HODNOTY STŘÍDAVÉHO PROUDU A NAPĚTÍ ODPOVÍDAJÍ HODNOTÁM STEJNOSMĚRNÉHO PROUDU A NAPĚTÍ, PŘI NICHŽ JE VÝKON V OBVODU S ODPorem STEJNÝ JAKO VÝKON DANÉHO STŘÍDAVÉHO PROUDU. PRO VÝKON STŘÍDAVÉHO PROUDU V OBVODU S ODPorem PAK PLATÍ $P = UI$.

Efektivní hodnotu střídavého proudu obvykle značíme I , napětí U . Je-li to potřebné, lze označit I_{ef} , U_{ef} . **a je to právě ta hodnota, kterou naměříme ampérmetrem (voltmetrem) při měření střídavých veličin.**

Závěr – značení :

i , u .....okamžité hodnoty

I , U .....efektivní hodnoty

I_{max} , U_{max} .....maximální hodnoty

DÚ : Zaznamenejte do grafu (výše) efektivní hodnotu proudu.